

اجازه؛ ما یک مشکل داریم

راه کارهای عملی برای معلمان و مدیران

در راستای نقش مشاوره‌ای آنان

غلامرضا صفری

صفری، غلامرضا، ۱۳۴۴ -
راه کارهای عملی برای معلمان و مدیران در راستای نقش مشاوره‌ای آنان / مؤلف غلامرضا صفری.

--

تهران: طلوع دانش، ۱۳۸۴.

۱۱۲ ص.

ISBN 964-8445-48-6: ریال ۱۰۰۰۰

له‌رست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

عنوان دیگر: اجازه؛ ما یک مشکل داریم. (راه کارهای عملی برای...).

کتابنامه: ص. [۱۱۱] - ۱۱۲.

۱. شاگردان -- بهداشت روانی. ۲. معلمان -- روابط با شاگردان. ۳. نوجوانان -- بهداشت روانی. الف. عنوان. ب. عنوان: اجازه؛ ما یک مشکل داریم. (راه کارهای عملی برای...).

۳۷۱/۷۱۳

۲۷ ص / LB۳۴۳۰

۸۲-۳۵۸۰۶ م

کتابخانه ملی ایران

انتشارات طلوع دانش

تهران - ضلع جنوبی میدان هفتم تیر - ابتدای خیابان شهید مفتاح
کوچه جار، پلاک ۱۱ - تلفکس: ۸۸۸۳۳۲۸۹ - تلفن همراه ۲۳۴۰۲۲۸-۲۳۴-۰۹۱۲

عنوان: اجازه؛ ما یک مشکل داریم «راه کارهای عملی برای معلمان و مدیران در

راستای نقش مشاوره‌ای آنان

مؤلف: غلامرضا صفری

ناشر: طلوع دانش

نوبت چاپ: اول / زمستان ۱۳۸۴

لیتوگرافی: نقش‌آوران

طرح جلد: بهرام شامی

چاپ: الوان

صحافی: یکتا

شمارگان: ۵۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۰۰۰ تومان

شابک: ۹۶۴-۸۴۴۵-۴۸-۶

ISBN: 964-8445-48-6

«حق چاپ محفوظ و در اختیار ناشر است.»

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	مقدمه
۹	پیشگفتار
	فصل اول : مشکلات جسمی و روانی
۱۲	۱- خصوصیات نوجوان
۱۵	۲- من کیستم؟
۱۶	۳- بی‌اشتهایی روانی چیست؟
۱۷	۴- عصبی بودن
۱۸	۵- بلوغ زودرس
۱۹	۶- ترس‌های مرضی
	فصل دوم : مشکلات تحصیلی
۲۲	۱- شکست تحصیلی و مشکلات رفتاری آن
۲۴	۲- احساس بیگانگی و غیبت از مدرسه
۲۵	۳- نگرانی به دلیل کسب نمره پائین از دروس
۲۷	۴- نگرانی عقب ماندن از کلاس به دلیل غیبت و مردودی
۲۸	۵- عدم علاقه به کتاب، درس و مطالعه
۳۱	۶- اشکال در یادگیری مطالب درسی
۳۳	۷- مشکل زیاد بودن تکالیف درسی
۳۶	۸- عدم اطلاعات لازم در مورد رشته‌های تحصیلی و شغلی
۳۷	۹- عدم علاقه به کلاس و مدرسه و وجود اختلاف با برخی از معلمان
۳۹	۱۰- خشک و بی‌روح بودن کلاس، عدم آزادی و بحث
۴۰	۱۱- مشکل بی‌انضباطی دانش‌آموزان در کلاس درس

۴۲	۱۲- ترس از امتحان
۴۳	۱۳- مشکل دوستیابی و معاشرت
۴۴	۱۴- ترس از عدم موفقیت در امتحانات
۴۵	۱۵- دانش آموزان دیرآموز
۴۵	۱۶- تقلب در امتحان

فصل سوم : مشکلات روان رنجوری

۴۸	۱- خیالبافی
۴۸	۲- افسردگی
۵۰	۳- وسواس
۵۱	۴- عزت نفس پسران و دختران
۵۴	۵- استرس
۵۵	۶- تعریف و ماهیت خودکشی
۵۹	۷- اضطراب
۵۹	۸- انزوای طلبی و گوشه گیری
۶۰	۹- کم رویی
۶۲	۱۰- حسادت
۶۴	۱۱- مشکل خجالتی بودن و ضعف شخصیت
۶۵	۱۲- بچه های طلاق
۶۶	۱۳- غمبار بودن دنیا

فصل چهارم : مشکلات کرداری

۶۸	۱- تعارض و علت های آن
۶۹	۲- بزه کاری
۷۰	۳- احساس حقارت
۷۱	۴- نگرانی به دلیل عدم تمرکز حواس و کم حافظه بودن
۷۲	۵- مشکل ترس از صحبت در کلاس و پاسخگویی به سؤالات

۷۲	 عزورگویی و غرور
۷۳	 ۷- فرار از مدرسه
۷۵	 ۸- بی انضباطی
۷۶	 ۹- دلیل تراشی
۷۶	 ۱۰- آرزوی داشتن محبوبیت بیشتر در بین دیگران
۷۷	 ۱۱- مشکل جریحه دار شدن احساسات
۷۹	 ۱۲- عدم رضایت اطرافیان از نوجوان
۸۰	 ۱۵- دانش آموزان لوس
۸۱	 ۱۶- دروغگویی
۸۱	 ۱۷- بددهنی

فصل پنجم: مشکلات اخلاقی و جنسی

۸۴	 ۱- اعتیاد
۸۸	 ۲- ایدز
۹۱	 ۳- عدم اطلاعات لازم درباره مسائل جنسی

فصل ششم: مشکلات خانوادگی

۹۴	 ۱- ترس از انحرافات اخلاقی و مذهبی
۹۴	 ۲- مُدزدگی
۹۵	 ۳- بی سرپرستی
۹۶	 ۴- فقر مالی
۹۷	 ۵- ترس از جدایی والدین
۹۷	 ۶- بازی های رایانه ای
۹۸	 ۷- ترس از عدالت خدا و جهان پس از مرگ
۹۸	 ۸- درگیری بچه ها با والدین
۹۹	 ۹- فرار از منزل

فصل هفتم: نکات قابل توجه

- ۱- مواردی که معلمان عزیز و گرامی در هنگام بررسی مسائل و مشکلات دانش‌آموزان باید رعایت نمایند ۱۰۲
- ۲- تفکر مثبت ۱۰۳
- ۳- افکار مثبت و منفی ۱۰۴
- ۴- ویژگی‌های افراد مثبت‌نگر ۱۰۴
- ۵- راه کارهای تقویت تفکر مثبت ۱۰۶
- ۶- مواردی که پدران عزیز و گرامی بیشتر باید بدانند و عمل نمایند ۱۰۸
- فهرست منابع ۱۱۱

مقدمه

مدیران مدارس در ایفاء وظایف عام خود که برنامه‌ریزی، سازماندهی، رهبری سازمانی، هماهنگی و نظارت است نقش عمده‌ای را در فراهم کردن شرایط اجرای برنامه‌های راهنمایی و مشاوره دارند. آنان می‌کوشند تا با اعمال روشهای صحیح مدیریت و برقراری ارتباط صحیح بین کارکنان، از همه نیروها و امکانات در جهت رشد و تربیت دانش‌آموزان و هدایت ابعاد وجودی آنان استفاده نمایند و لذا مدیران کارآزموده، عالم و مخلص مهم‌ترین عامل مؤثر در توسعه برنامه راهنمایی و مشاوره و بهترین مرجع برای راهنمایی معلمان و سایر کارکنان مدرسه می‌باشند.

معلمان هم به ویژه در مدارس نقش اساسی در برنامه‌های راهنمایی و مشاوره دارند، زیرا بیشترین وقت را برای تماس با دانش‌آموزان، مشاهده آنان و کمک به جریان رشد و تکامل این گروه در ابعاد مختلف در اختیار دارند.

معلمان قادرند به شناخت دانش‌آموزان و پرورش استعدادهای آنان بپردازند و موارد قوت و ضعف درسی و رفتاری شاگردان را متذکر شوند. معلمان به علت ارتباط گسترده با دانش‌آموزان، اولین کسانی هستند که قادرند به مشکلات دانش‌آموزان واقف شوند و در حل آنها مشاوران راهنمایی، مدیران و سایر کارکنان را یاری دهند.

به یقین غلط نخواهد بود اگر بگوییم با داشتن معلمان شایسته و متبحر و متعادل و ماهر و دلسوز و مخلص می‌توان چهره سازمان‌های آموزشی را دگرگون ساخت و فضاهای آموزشی را به فضای محبت، رشد و بالندگی و روح‌افزا و لذت‌بخش تبدیل نمود که:

درس معلم از بود زمزمه‌ی محبتی جمعه به مکتب آورد طفل گریزپای را

پیشگفتار

یکی از گام‌های بسیار مهم برای موفقیت در کار معلمی، آگاهی و شناخت معلم نسبت به مسائل و مشکلات شخصی و اجتماعی و ... دانش آموز و همچنین نحوه برخورد با آنها می‌باشد. امروزه کار معلمی همچون مشاغل دیگر به تخصص‌های دیگر نیز نیاز دارد. معلم امروز بدون آگاهی از روان‌شناسی هرگز قادر نخواهد بود وظیفه خطیر خود را به نحو شایسته انجام دهد. امروز ما نمی‌توانیم صرفاً به اتکای داشتن مدرک دیپلم، لیسانس و یا بالاتر وارد کلاس شویم زیرا شناخت دانش‌آموزان و آگاهی نسبت به مسائل و مشکلات آنان نخستین نیاز است که هر معلم کارآمد باید احساس کند. معلم باید قادر باشد با شناخت شاگردانش، محتوای آموزشی را تا حد امکان براساس نیازهای آنان انتخاب کند و با در نظر گرفتن مسائل و مشکلاتشان به ایجاد وضعیت مطلوب آموزشی اهتمام ورزد. او باید ضمن هماهنگی لازم بین ویژگی‌های فرد و فعالیت‌های آموزشی، آموزش و یادگیری را برای آنان به صورت تجربه‌ای شیرین و لذت‌بخش درآورد.

اگر در مدرسه فرصت بررسی مسائل شخصی و اجتماعی دانش‌آموزان فراهم شود، آنان به راحتی می‌توانند ارزش‌های اجتماعی و فرهنگی شایسته خود را به دست آورند و از احساس بی‌کفایتی و بیگانگی اجتماعی که معمولاً ناشی از عدم آگاهی معلمان نسبت به آن مسائل است، درامان باشند. معلم امروزی نمی‌تواند برای کم کردن بار مسئولیت خود، در پشت نقاب بی‌تفاوتی و ناآگاهی پنهان شود.

کتاب حاضر که حاصل بیش از بیست سال تجربه و سال‌های متمادی مطالعه است شامل هفت فصل می‌باشد، فصل اول مشکلات جسمی و روانی، فصل دوم مشکلات تحصیلی، فصل سوم مشکلات روان رنجوری، فصل چهارم مشکلات کرداری، فصل پنجم مشکلات

اخلاقی و جنسی، فصل ششم مشکلات خانوادگی و فصل هفتم نکات قابل توجه.
از آنجایی که کتاب حاضر محصول مطالعه، اندیشه و تجربه یک فرد عاری از نقص نیست،
از همه اندیشمندان و صاحب نظران تعلیم و تربیت می خواهی که با رهنمودها، انتقادهای و
پیشنهادهای خود مشوق نگارنده در بهبود چاپهای بعدی این مجموعه باشند. در پایان
شایسته است از مدیر کل محترم دفتر آموزش و پرورش راهنمایی تحصیلی برادر ارجمند
جناب آقای منوچهر فضلی خانی که مشوق و مددکار اینجانب در تهیه این کتاب بوده اند
صمیمانه تشکر نمایم.

غلامرضا صفری